

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЗМУ В СВІТІ

Характерною рисою кінця ХХ століття став бурхливий розвиток туризму – найбільш демократичної й інтернаціональної сфери суспільної діяльності. Потужний імпульс до цього було дано на Першій всесвітній конференції «Туризм як впливова сила збереження миру» (1988 р., м. Ванкувер), де вперше пролунав заклик до поширення і пропаганди туризму як гаранта миру і безпеки, який впливає на громадян різних країн, їх економіку, культурну спадщину, традиції, релігію тощо.

Водночас туризм є однією з найприбутковіших галузей світової економіки і за своєю економічною віддачею вийшов на її провідні позиції: на нього припадає близько 10 % виробленого у світі валового продукту та близько 30 % світової торгівлі послугами. Також ним акумульовано близько 7 % світових капіталовкладень. Кількість міжнародних туристичних мандрівок постійно зростає (з 25 млн. у 1950 р. до 675 млн. у 2013 р.), відповідно доходи від готельно-туристичних послуг також підвищуватимуться прискореними темпами і можуть зростати від 445 млрд. дол. США у 2013 р. (рис. 1, 2).

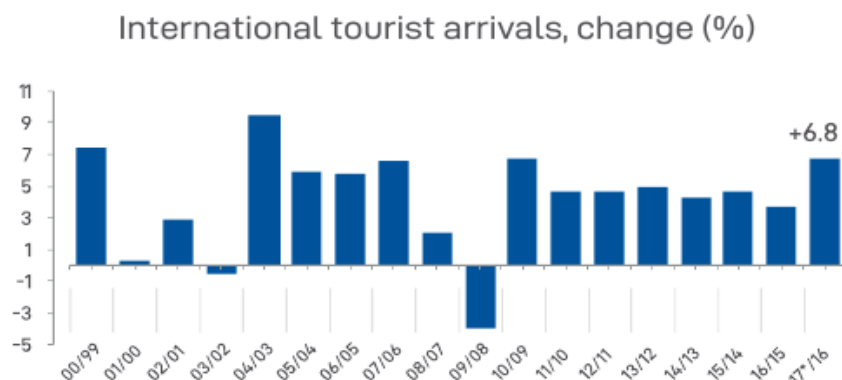

Рис. 1. Темпи зростання (цепний) туристичних потоків у період 1999 по 2017 рр. (%)

Рис. 2. Структура міжнародного туризму за регіонами світу у 2017 році

Згідно з прогнозом Всесвітньої організації туризму (СОТ) (UNWTO) Європа як регіон виїзного туризму має хорошу базу зростання за всіма напрямками, за винятком Південній Азії. Однак зростання виїзного туризму з Європи і Середземномор'я помітно сповільниться, тоді як

темпи збільшення числа поїздок за кордон у країнах Південно-Східної Азії залишаться досить високими, незважаючи на нещодавні економічні труднощі в регіоні.

У 1989 р. туризм з Європи становив 69 % всього ринку виїзного туризму, до 1995 р. його обсяг знизився до 58 %, а прогноз на 2010 р. дає цифру 49 %. На стан європейського ринку туризму надає вплив тенденція до переваги європейцями подорожей по Європі.

Америка має показник нижче середнього як щодо перспектив зростання внутрішньо регіонального туризму, так і по туристських потоків в Південну Азію і країни Близького Сходу. Домінуюча роль Північної Америки на континенті і висока частка врахованих туристських потоків в рамках прикордонного обміну між США і Канадою дають низьку оцінку перспективам розвитку внутрішньо регіонального туризму. Південна Азія відчувала політичну нестабільність в 90-е роки, що викликало спад виїзного та в'їзного туризму. Нова індустріальна політика Індії, зниження практики ліцензування та контролю за валютним обміном створюють сприятливі умови для інвестицій та економічного розвитку, що, в свою чергу, забезпечує фінансові можливості не тільки для ділових поїздок, але і з цілями відпочинку. Перспективи виїзного туризму з Індії можна оцінювати середнім показником. Основними регіонами з прийому виїзного туризму з Південної Азії стануть Східна Азія і країни Тихоокеанського басейну.

Близький Схід має в перспективі вражаюче економічне зростання, що створює умови для зростання виїзного туризму і дозволяє оцінювати його показником вище середнього. Оцінка перспектив в'їзного туризму проблематична: з одного боку, стабільність в регіоні могла б підсилити зростання в'їзного туризму, з іншого боку, привабливість регіону виражена неявно, чи йде процес вивчення і дослідження цієї ситуації. Проблеми, властиві цьому континенту, обмежують потенційний зростання регіонального туризму, тому оцінки стосуються можливостей середніх темпів зростання перспектив як виїзного, так і в'їзного туризму. Середній показник зростання в'їзного туризму в Африку буде характерний для подорожей з Європи, Америки та Близького Сходу.

Країни Східної Азії та Тихоокеанського басейну можуть бути оцінені в перспективі показником вище середнього як виїзного, так і з в'їзного туризму. Найбільш прийнятими регіонами виїзного туризму з країн Східної Азії та Тихоокеанського басейну будуть субрегіони Латиноамериканського континенту, а також країни – партнери Східної Азії, Тихоокеанського басейну і Південної Азії. Ця тенденція збережеться у зв'язку з високим зростанням населення в таких країнах, як Південна Корея, Тайвань, Індонезія, Малайзія, Таїланд, а також за рахунок того, що Китай розширить поїздки в сусідні країни. Згідно з прогнозом СОТ Китай до 2020 р. стане провідним туристичним напрямом в світі, обігнавши лідируючої п'ятірки – Франції, США, Іспанію, Італію і Великобританію. Наразі Китай займає шосте місце (22 млн прибуттів). Передбачається, що при щорічному зростанні на 8 % кількість туристичних прибуттів в Китай досягне до 2020 року 137,1 млн.

Другим за популярністю туристичним напрямком стануть США (102,4 млн прибуттів), потім – Франція (93,3 млн.), Іспанія (71,0 млн) і Гонконг (59,3 млн). Велика Британія опиниться на сьомому місці (52,8 млн прибуттів).

Всього до 2020 р. кількість міжнародних прибуттів складе 1,6 млрд, що на 25 % перевищить показники 2015 року. Щоденні витрати туристів, за винятком коштів на авіаперевезення, збільшаться до 5 млрд дол. в день.

Список джерел:

1. Кузик, С. П. *Географія туризму: навч. посібник*. Київ: Знання, 2011. URL :<http://westudents.com.ua/knigi/595-geografya-turizmu-kuzik-sp.html>.

2. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. *Маркетинг. Гостеприимство и туризм*. Москва : Издательство «ЮНИТИ». 1998. 630 с.